

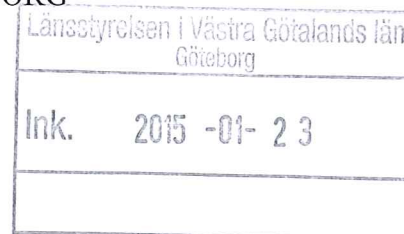
LERUM

Samhällsbyggnad
Planenheten
Maria Magnusson
Ekolog
0302-52 11 04
maria.magnusson2@lerum.se

Datum
2015-01-20

Dnr
KS14.766
KF 2014-12-18 § 291

Länsstyrelsen
Naturvårdsenheten
403 40 GÖTEBORG

Naturminne Fjällestorpsasken

Som framgår av bifogade handlingar har Lerums kommun beslutat om naturminnet Fjällestorpsasken. Beslutet har ännu inte vunnit laga kraft.

För att kunna översända digitala gränser önskar vi en kontaktperson som kan motta materialet.

Maria Magnusson

**§ 291 Naturminnesförklaring av en ask på
fastigheten Fjällestorp 1:5**

KS14.766

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att naturminnesförklara en ask på fastigheten Fjällestorp 1:5, enligt förslag till beslut om naturminnesförklaring, daterat 2014-10-01.

Kommunfullmäktige beslutar om de föreskrifter som anges i förslag till beslut om naturminnesförklaring, daterat 2014-10-01.

Sammanfattning

Som en del i kommunens naturvårdsarbete och som en del av projektet Värna skyddsvärda träd, föreslås en ask på gården Fjällestorp att skyddas som naturminne.

Naturminnesförklaringen berörs inte av pågående planering och bedöms inte heller påverka planeringsförutsättningarna i respektive område.

Naturminnesförklaringen ligger i linje med Vision 2025 och beslut i kommunens naturvårdsprogram, samt bidrar till att nå nationella, regionala och lokala miljömål om biologisk mångfald och god bebyggd miljö.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om naturminnesförklaring av en ask på fastigheten Fjällestorp 1:5, daterad den 1 oktober 2014
- Protokoll från kommunstyrelsens sammanträde den 3 december 2014, § 408
- Naturminnesförklaring av ask på fastigheten Fjällestorp 1:5, förslag till beslut

Beslutsgång

Ordförande Lennart Wassenius (C) frågar om kommunfullmäktige kan besluta enligt kommunstyrelsens förslag och finner att kommunfullmäktige så beslutar.

Naturminnesförklaring av ask på fastigheten Fjällestorp 1:5 i Lerums kommun

Beslut om naturminnesförklaring

Med stöd av 7 kap 10 § miljöbalken förklarar Lerums kommun som naturminne en ask på fastigheten Fjällestorp 1:5 i Lerums kommun.

Naturminnet ska utgöras av asken samt omgivande markområde med en diameter om 15 meter, enligt markering på bifogad beslutskarta (bilaga 1).

Med stöd av 7 kap 5 och 6 §§ miljöbalken beslutar Lerums kommun att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturminnet.

Syfte

Syftet med naturminnet är att bevara asken för framtiden samt stärka den livsmiljö som asken utgör för ett stort antal vanligt och sällsynt förekommande arter.

Syftet nås genom att asken genom föreskrifter skyddas från avverkning och andra åtgärder som kan skada den. Den omgivande marken hålls öppen för att vidmakthålla en gynnsam miljö för asken och de arter som är beroende av de livsmiljöer den erbjuder.

Föreskrifter

Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken:

1. Det är förbjudet att avverka eller på annat sätt skada asken. Naturvårdande åtgärder eller beskärning av grenar som utgör uppenbar risk får utföras av naturvårdsförvaltaren.
2. Det är förbjudet att gräva, fylla ut mark, göra anläggningsarbeten eller liknande åtgärder inom det område som utgör naturminne.

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766

KF2014-12-18 § 291

3. Det är förbjudet att inom naturminnesområdet uppföra byggnad, anlägga väg, anordna upplag eller andra anläggningar som kan skada trädet eller dess rotsystem.
4. Det är förbjudet att inom naturminnesområdet använda kemiska bekämpningsmedel som är skadliga för trädet.
5. Det är förbjudet att inom naturminnesområdet plantera växtlighet som tränger eller skuggar asken.
6. Markområdet som utgör naturminne ska vara fritt från vegetation högre än 1 meter.
7. Underhåll av befintliga byggnader, vägar och ledningar samt plöjning inom naturminnesområdet ska samrådaskommunen.

Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken:

1. Markägaren ska tåla sådana intrång som behövs för att utföra skötselåtgärder enligt detta beslut, om inte markägaren själv vill utföra dessa åtgärder.
2. Lerums kommun har rätt att inom naturminnet sätta informationsskyltar med information om skyddet och trädets biologiska och kulturhistoriska värde.
3. Markägaren ska tåla att det genomförs biologiska undersökningar av asken samt besiktningar för att bedöma trädets vitalitet och status.
4. Om betande djur skadar barken på asken ska markägaren tåla att naturvårdsförvaltaren sätter upp stängsel kring trädets stam för att förhindra skada.

Om det finns särskilda skäl får kommunen medge dispens från föreskrifterna.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för naturminnets skötsel.

Administrativa uppgifter

Namn	Fjällestorpsasken
Kommun	Lerum
Fastighet	Fjällestorp 1:5
Markägarkategori	Enskild
Naturvårdsförvaltare	Lerums kommun

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766

KF2014-12-18 § 291

Beskrivning av naturminnet

Asken är grov och mycket särpräglad med en estetiskt tilltalande form. Trädet växer tätt intill ett uthus (en så kallad källarvind eller källarränne) på gården Fjällestorp. Stammen slingrar sig på ett karaktäristiskt vis utmed väggen på byggnaden. Asken bär tydliga spår av hamling, vilket syns på dess knotiga kandelaberform. Hamling innebär att trädet har beskurits för att skörda löv som foder till djuren. Trädet är en viktig del av den kulturmiljö som gården utgör.

Trädet bedöms vara några hundra år gammalt. Gården är enligt muntlig uppgift från omkring mitten av 1700-talet. Trädet är troligen även det från denna tid. Nuvarande bostadshus är uppfört runt 1890.

Stammens omkrets är 4 meter och trädet uppfyller därmed Naturvårdsverkets kriterier för jätteträd (diameter > 1 meter) och klassas därför som särskilt skyddsvärt träd. Trädet har registrerats inom ramen för inventering av särskilt skyddsvärda träd i Lerums kommun.

Fjällestorpsasken juni 2012. Foto: Maria Magnusson

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766

KF2014-12-18 § 291

Fjällestorpsasken juni 2012. Foto: Maria Magnusson

Förvaltning och skötsel

Naturvårdsförvaltare är Lerums kommun.

Naturminnet ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Kommunen ansvarar för skötsel och ska utföra denna i den utsträckning markägaren inte själv vill utföra den.

Trädet ska besiktigas regelbundet för att följa dess status. Om behov av skötselåtgärder upptäcks vid besiktning ska åtgärder vidtas. Detta kan innebära bland annat stödbeskärning eller andra åtgärder. Trädet har tidigare varit hamlat och återhamling får göras om detta bedöms lämpligt.

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766

KF2014-12-18 § 291

Markområdet inom natur minnet ska hållas fritt från vegetation högre än 1 meter. Vid skötsel ska försiktighet iakttas så att skador på trädbasen på grund av gräsklippning, röjning eller trimning undviks.

Beskrivning av ärendet

I Lerums kommuns inventering av skyddsvärda träd har den aktuella asken uppmärksammat av kommunens ekolog. I samband med projektet Värna skyddsvärda träd togs kontakt med markägaren för inledande diskussion om att förklara asken som naturminne.

Förslaget har också samråtts internt med berörda enheter (Planenheten samt Parkenheten). Berörda enheter ställer sig positiva till skydd genom naturminne.

Utöver markägaren finns inga berörda sakägare eller berörda rättigheter på fastigheten.

Fastighetsägaren har i förväg skriftligt godkänt förslaget till beslut. Därmed krävs inte, enligt 24 § förordningen om områdesskydd, att kommunen förelägger fastighetsägaren att yttra sig över förslaget.

Förslaget har samråtts med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Länsstyrelsen ställer sig positiv till att trädet skyddas som naturminne.

Lerums Naturskyddsförening samt Stora Lundby hembygdsgeningsförening har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget till beslut. Lerums naturskyddsförening tillstyrker förslaget. Stora Lundby hembygdsgeningsförening har inte inkommit med något yttrande.

Planeringsförutsättningar

Den aktuella platsen ligger i norra utkanten av ett större schematiskt område som är utpekad för utveckling av verksamheter. Översiktsplanens rekommendationer anger också jordbruksmark. Naturminnesförklaringen hindrar inte vare sig fortsatt jordbruksdrift eller utveckling av verksamhetsområde.

Asken står utanför detaljplanerat område.

Lerums kommun bedömer att naturminnesförklaringen är förenlig med översiktsplanen och 7 kap 8 § miljöbalken.

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766

KF2014-12-18 § 291

Skäl för beslutet

Kommunen får, enligt 7 kap 10 § miljöbalken, förklara ett särpräglat naturföremål som naturminne, om det behöver vårdas eller skyddas särskilt. Naturminnet får även omfatta det område på marken som behövs för att bevara naturföremålet eller ge det behövligt utrymme.

Gamla lövträd är mycket viktiga för den biologiska mångfalden då de är livsmiljö för en stor mängd sällsynta arter. Träden har även stor betydelse för stadsmiljö och landskapsbild samtidigt som de utgör ett viktigt kulturarv.

Stammens omkrets är 4 meter och trädet uppfyller därmed Naturvårdsverkets kriterier för jätteträd (diameter > 1 meter) och klassas därmed som särskilt skyddsvärt träd.

Asken är en art som minskar på grund av askskottsjukan och är därför klassad som en hotad art på den svenska rödlistad (kategori VU, sårbar).

För att trädet inte ska skadas behöver även dess rotsystem skyddas. En zon runt trädet skyddas därför också i beslutet. Inom denna zon får grävning, uppfyllnad, exploatering eller andra åtgärder inte vidtas.

Skyddet bidrar till att uppfylla miljömålet ”Ett rikt djur- och växtliv”.

Föreskrifterna är avsedda att skydda trädet och dess rotsystem. Föreskrifterna är utformade så att de ska vara flexibla vid underhåll av befintliga byggnader och vägar på fastigheten.

Kommunen har enligt 7 kap 25 § miljöbalken avvägt föreskrifterna mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturminnesförklaringen.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får kommunen ge dispens från föreskrifterna. Om det finns synnerliga skäl får kommunen helt eller delvis upphäva beslutet om naturminnesförklaring (7 kap 7 § miljöbalken).

Beslutet gäller även om trädet dör eller faller.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen, se bilaga 3.

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766

KF2014-12-18 § 291

Bilagor

Bilaga 1 – Beslutskarta

Bilaga 2 – Översiktskarta

Bilaga 3 – Hur man överklagar

Sändlista

Fastighetsägare (delges)

Länsstyrelsen Västra Götaland, Naturvårdsenheten

Naturvårdsverket

Lantmäterimyndigheten

Lerums Naturskyddsförening

Stora Lundby hembygdsförening

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766

KF2014-12-18 § 291

BILAGA 1

Beslutskarta

Naturminnet omfattar ett markområde om 15 meter från trädets stam (röd linje).

BILAGA 2

Översiktskarta

Naturminnet är beläget på gården Fjällestorp, mellan Gråbo och Stenkullen i Lerums kommun.

Datum
2014-12-18

Dnr
KS14.766
KF2014-12-18 § 291

BILAGA 3

Hur man överklagar kommunens beslut om naturminnesförklaring enligt 7 kap miljöbalken

Var ska beslutet överklagas? Kommunens beslut kan överklagas hos länsstyrelsen i Västra Götalands län.
Överklagande ska dock skickas eller lämnas in till Lerums kommun, Sektor samhällsbyggnad, 443 80 LERUM

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar kommunen överklagandet till länsstyrelsen.

När kan beslutet senast överklagas? Överklagandet ska ha kommit in till kommunen senast inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet.

Hur ska överklagandet utformas? Överklagandet ska ske skriftligt.
I skrivelsen ska ni

- tala om vilket beslut ni vill överklaga t ex genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer
- redogöra för hur ni anser att beslutet ska ändras och varför
- uppge namn, adress och telefonnummer

Skrivelsen ska undertecknas.